

اینجا جایی است که بدان تعلق داریم

فایده‌ها و بهبود حس تعلق به مدرسه

ترجمه مسعود کبیری

چه تعداد از دانش‌آموزان در مدرسه احساس راحتی می‌کنند؟

احساس تعلق به مدرسه به دانش‌آموزان کمک می‌کند از تجربه‌های یادگیری خود لذت ببرند، نگرش‌های مثبت به یادگیری را توسعه دهند و به همتایانی که روحیه مثبت‌مشابهی دارند، ملحق شوند (Ibrahim & El Zaatari, 2020).

۵۸ درصد از دانش‌آموزان پایه چهارم شرکت‌کننده در مطالعه تیمز و ۵۵ درصد از دانش‌آموزان پایه چهارم ایرانی احساس تعلق بالایی به مدرسه دارند.

روابط حمایتی مثبت همتایان در فعالیت‌ها و پروژه‌های گروهی دانش‌آموزان در ایجاد احساس تعلق به مدرسه به آن‌ها کمک می‌کند.

تعلق به مدرسه به میزانی بستگی دارد که افراد به‌طور شخصی از طرف دیگر افراد محیط اجتماعی مدرسه مورد پذیرش، احترام و حمایت قرار گیرند. احساس تعلق به مدرسه در زندگی تحصیلی و اجتماعی دانش‌آموزان نقش مهمی دارند و به بسیاری از فایده‌های تحصیلی، روان‌شناسی و سلامت فیزیکی آن‌ها مرتبط هستند. احساس تعلق به مدرسه می‌تواند درگیری و انگیزش تحصیلی را ارتقا دهد و از اثرات اضطراب اجتماعی و افسردگی بکاهد. در اینجا داده‌های مربوط به تعلق به مدرسه راه، بر اساس نتایج مطالعه تیمز ۲۰۱۹، برجسته می‌کنیم و پیشنهادهایی برای بهبود احساس تعلق به مدرسه معلمان و دانش‌آموزان ارائه خواهیم کرد.

احساس تعلق به مدرسه و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموز

اگر دانش‌آموزان احساس کنند به مدرسه تعلق دارند، پیشرفت تحصیلی آن‌ها بهتر خواهد شد. وقتی کلاس درس، به‌جای رقابت، روی یادگیری تأکید کند، دانش‌آموزان عملکرد بهتری خواهند داشت و احساس تعلق بالاتری را تجربه خواهند کرد.

در همه کشورهای، بین دانش‌آموزان پایه چهارم با احساس بالای تعلق به مدرسه و دانش‌آموزان با احساس پایین تعلق به مدرسه، ۲۴ نمره تفاوت وجود دارد.

بهبود یادگیری بیش از رقابت در کلاس درس احساس تعلق به مدرسه را در دانش‌آموزان تسهیل می‌کند.

مدرسه محل تعلق برای همگان

معلمان و دانش‌آموزان از فایده‌های بودن در مدرسه‌ای که همه افراد بدان احساس تعلق دارند، آگاه هستند. هنگامی که معلمان احساس مورد احترام قرار گرفتن را پیدا و تصور کردند به بخش ارزشمندی از جامعه مدرسه تبدیل شده‌اند، به شغل خود علاقه‌مندتر می‌شوند و همراه با دانش‌آموزان نسبت به «بخشی از مدرسه خودبودن» احساس غرور پیدا می‌کنند (Riley, Allen & Coates, 2020).

۹۳ درصد از دانش‌آموزان در همه کشورهای، معلمانی دارند که به نسبت به کار خود شور و اشتیاق دارند.

۹۸ درصد از دانش‌آموزان ایرانی معلمانی دارند که به نسبت به کار خود شور و اشتیاق دارند.

۹۳ درصد از آن‌ها (هم در کل کشورها و هم در ایران) از کار خود احساس غرور می‌کنند (اغلب یا تقریباً همیشه).

معلمان می‌توانند با کار روی دانش‌آموزان برای ایجاد و تقویت احترام متقابل و تعیین معیارهایی برای رفتارهای مناسب خودشان و دانش‌آموزانشان، به گسترش احساس مشترک تعلق به مدرسه کمک کنند (McHugh, Horner, Colditz & Wallace, 2013).

درگیر کردن معلمان و جامعه

استقبال از ورود خانواده‌ها و جامعه برای ورود به مدرسه، عنصر کلیدی ایجاد احساس مالکیت و تعلق است. افزایش درگیری والدین در مدرسه ممکن است سطح بالاتری از تعلق به مدرسه را، به‌خصوص میان دانش‌آموزان و خانواده‌های محروم، به‌وجود آورد

(Hill, Castellino, Lansford, Nowlin, Dodge, Bates & Pettit, 2004).

۴۳ درصد از دانش‌آموزان همه کشورهای معلمانی دارند که درگیری والدین در فعالیت‌های مدرسه خود را زیاد یا خیلی زیاد ارزیابی کردند.

۳۴ درصد از دانش‌آموزان ایرانی معلمانی دارند که درگیری والدین در فعالیت‌های مدرسه خود را زیاد یا خیلی زیاد ارزیابی کردند.

معلمان می‌توانند از طریق نشان دادن علاقه به زندگی و برنامه‌های آینده دانش‌آموزان، با آن‌ها و خانواده‌هایشان روابط مثبتی ایجاد کنند

(Ibrahim & El Zaatari, 2020).

مطالعه تیمز سنجشی بین‌المللی از پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان در دو درس ریاضی و علوم در پایه‌های چهارم و هشتم است که داده‌های آن هر چهارسال از تقریباً ۵۰ کشور جهان گردآوری می‌شوند. به علاوه آزمون‌های ریاضی و علوم، دانش‌آموزان پرسش‌نامه‌ای را کامل می‌کنند که به سؤالاتی در مورد تجربه‌های مدرسه پاسخ می‌دهند. والدین، معلمان و مدیران آن‌ها نیز پرسش‌نامه‌هایی را کامل می‌کنند که داده‌هایی را برای یادگیری دانش‌آموز فراهم می‌کنند. مطالعه تیمز که انجمن بین‌المللی ارزشیابی پیشرفت تحصیلی (IEA) آن را هماهنگ می‌کند، روندهای پیشرفت تحصیلی را از سال ۱۹۹۵ اندازه می‌گیرد.

منبع: برگرفته از وبگاه IEA به نشانی:

<https://www.iea.nl/publications/iea-teacher-snippets>